

↑ Dolní Fikač

↓ Berounka

↑ Bartošský rybník

Voda má v krajině mnoho funkcí a sama o sobě je životním prostředím mnoha organismů.

Vody Rakovnicka jsou odváděny převážně Berounkou. Některé potoky tečou do Ohře a Bakovský (Srbečský) potok se vlévá do Vltavy. Toky, které náleží k povodí Ohře, na okrese pramení, ale jeho územím protékají pouze v krátkém úseku. Vodohospodářsky významnými toky jsou Berounka, Javornice, Rakovnický potok a Klíčava. Rozvodnici mezi povodím Ohře a Berounky tvoří Podbořánky, Otěvěky, Krtské skály, Jesenice, Lovičský les, Šmikouský vrch, Nová Ves, Cikán, Janov, Pískový vrch, Lhota pod Džbánem, Perun a Džbán. Rozvodnici mezi povodím Vltavy a Berounky tvoří Džbán, Řevničov, Loustín, Žalý, Nové Strašecí a Šubrt. Rozvodnici mezi všemi třemi rozvodími tvoří kóta Džbán.

Jedinou řekou okresu Rakovník je **Berounka**, která protéká jeho jižní částí v délce 32,2 km a tvoří osu Křivoklátska. Krajinářsky zajímavé jsou říční terasy tvořené naplavenými štěrky a písky. Meandrující řeka a její přítoky tvoří i hluboce zaříznutá údolí, ve kterých je klima ovlivňováno tzv. říčním a údolním fenoménem. Řeka má mnoho pravobřežních přítoků (např. potoky Zbirožský, Skryjský, Úpořský, Klucnou, Žloukavu) i levobřežních (potoky Rakovnický, Modřejovický, Zbirožský, Tyterský, Javornici, Vůznici, Klíčavu atd.), které mají převážně bystrinný charakter a vytvářejí hluboce zaříznutá údolí s poměrně bohatou faunou a flórou.

Nejdelším vodním tokem okresu je **Rakovnický potok**, dříve zvaný říčka Rokytky. Je dlouhý 48,4 km a pramení v centru Přírodního parku Jesenicko. Nejdříve teče západním směrem, ale kolem Kněží hory se prudce stáčí severním obloukem k východu a tento směr si udržuje až k soutoku s Berounkou u Roztok na Křivoklátsku. Na Rakovnickém potoce bylo vybudováno v minulosti velké množství rybníků. Největším z nich je Velký rybník u Jesenice (45,85 ha), který byl založen v roce 1507. Je zároveň největším Horní Fikač, Dolní Fikač a Mlýnský rybník. Na hrázích některých rybníků rostou památné duby. Do Rakovnického potoka se vlévá řada potoků, z nichž nejvýznamnější je **Lišanský potok**. Během vegetačního období se potoky v Rakovnické kotlině často rozvodňují vlivem dlouhodobých a vytrvalých dešťů. Při jarním tání toto nebezpečí nehrozí, neboť sněhová pokrývka zde bývá působením srážkového stínu Krušných hor malá.

Na Jesenicku, na okraji hubertských lesů, pramení potok **Javornice**, který se vlévá do Berounky mezi Zvíkovcem a Kostelíkem. V malebném prostředí Přírodního parku Jesenicko vznikly na Javornici Zdeslavské rybníky, z nichž nejznámější je Karlův, Čočkův, Prostřední a Dolní rybník.

V Přírodním parku Džbán v severovýchodní části okresu byla vybudována celá kaskáda rybníků na horním toku **Loděnického potoka**. Soustavu tvoří rybníky Třický, Bucký, Punčocha, Mlýnský, Pilský, Červený a Lodenický.

Z hlediska ochrany přírody a krajiny jsou na Rakovnicku zajímavé nejen toky a rybníky, ale i zatopené staré lůmky, mokřady a opuštěná ložiska po těžbě rašeliny. Řada z nich byla vyhlášena za zvláště chráněná území. Všechna rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy jsou významné krajinné prvky, které chráníme před poškozením a ničeniím. V současné době jsou nejvíce ohroženy výstavbou rekreačních objektů.

Připravil Muzejní spolek královského města ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR - středisko Praha. Vydáno v rámci projektu „Voda a krajina“ podporovaném Ministerstvem životního prostředí. Projekt inicioval Ing. Karel Šašek za účelem šíření regionálních informací. Dofinancováno sponzory: Procter & Gamble - Rakona, České lupkové závody Nové Strašecí, Ekologie, Královský pivovar Krušovice.

RAKOVNICKO VODA a krajina

